

„EDINOST“
izhaja dvakrat na teden, vsako sredo
in soboto ob 8. uri zjutraj.
„Edinost“ stane:
za vse leto f. 6.—; izven Avstrije f. 9.—
za 1/2 leta 3.—; „ „ „ 4.50
za 1/4 leta 1.50; „ „ „ 2.25
z „Novičar“jem:
za vse leto f. 7.—; izven Avstrije f. 10.—
za 1/2 leta 3.50; „ „ „ 5.—
za 1/4 leta 1.75; „ „ „ 2.50
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nvč.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nvč.
„NOVIČAR“ po 2 nvč.

EDINOST

Oglas se računa po 8 nvč. vrtica v
petitu; za naslove z debelimi črkami
se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo
navadnih vrstic.

Poslana, osmrtnice in javne za-
hvale, domači oglasi itd. se računa
po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravitelstvo Piazza Caserma 2.
Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko. „V edinosti je moč“.

Pomen sedanje krize.

Včerajšnji poluvladni list „Fremdenblatt“ piše: „Pri včerajšnjem pogovoru kneza Windischgrätza s predsednikom poslanske zbornice baronom Chlumetzky in z načelniki treh klubov se ni doseglo sporazumljenja. V dobro poučenih parlamentarnih krogih jela se je rušiti nada, da bi se tako naglo dosegel vpeh; sicer so pa prepričani, da knezu Windischgrätzu ni upadel pogum ter da stori gotovo vse mogoče, da povoljno reši od krone poverjeno mu nalogo.“

Iz teh besed oficijoznega glasila je veje duh resignacije, a kadar se že „Fremdenblattu“ zmradi čelo, mora biti zares mračno in nejasno. Pravo je imelo dunajsko konservativno glasilo, ko je reklo pred par dnevi, da združitev treh po svojih načelih in svojih smotrih toli različnih strank znači skok — v temo. In sedaj tavajo v temi vse tri stranke in se sadevlejo — drugo ob drugo. Njim velja pač v polni meri tisti rek: naprej ne vsm, nazaj ne smem.

Združila jih je pač stanovska in strankarska sebičnost, a to le za trenotek; nedostaja pa jim vzajemnosti oltjev in pa tudi poštvalnosti, kateri jedini bi jih mogli vezati trajno. Združil jih je trenotek jeze, trenotek strahu pred velikimi masami, ločuje pa jih dolga minuloat starih tradicij. Kar storita jeza in hipno razburjenje, to nima obstanka; jesa podira, a ne zida. In tako so se združili, da vržejo Taaffe-a, ker ni hotel zariti glave v slamo, da ne čuje, kako nestrpno že trka na vrata veliko socialno vprašanje; vrgli so ga, ker nimajo smisla za velika dnevna vprašanja, ker ne umejo duha sedanjega časa — ker ne mislijo na drugo, kakor sami na-se, na svoje gospodarstvo nad masami in pa na svoj — denar. Kdo ne ve, kako je grof Taaffe pri vsaki priliki žalil ta blaženi naš parlament, kako je smehljajočim licem král

kos za kosom pravice zbornice, kako se je igral se strankami liki mačka z miško! Takrat se niso ganili naši parlamentarci, da si bi se bili morali, ako bi jim res kaj bilo do parlamentarizma in do ugleda zbornice, ki naj bi bila — naj bi bilal — pristno zrcalo volje večine prebivalstva. Ko pa je grof Taaffe storil korak, da nekoliko osveži okuženo in pokvarjeno krv našega parlamenta, da mu privede v žile nekoliko nove čvrstejše materije, takrat so pa bili v hipu po koncu, združili so se v strahu za svoje gospodarstvo. Združili so se za hip v negaciji, v zanikanju in odrekkanju. V odrekkanju pravice širšim slojem naroda so pač jedini, a v tem niso jedini — in ne bodo nikoli — kako deliti gospodarstvo nad istimi masami. Kolikim vnosom in nekako sveto jezo vrgli so ministerstvo Taaffe-ovo, a sedaj ne vedo, kaj naj postavijo na njega mesto; zediniti se ne morejo, kdo bodi prvi gospodar? To je jasno iz gori omenjene vesti v „Fremdenblattu“. Kdo bode prvi? — to jim je sedaj prvo vprašanje, in zato igrajo v tej krizi personalna vprašanja toli važno ulogo.

Tretji teden je že, odkar je odstopil grof Taaffe, a še danes, dne 11. novembra, ne vemo pozitivno niti jednega samega imena, seveda razun bodočega predsednika, katero vstopi v novo ministerstvo. To kaže, kako nisko je pal naš parlamentarizem, kako razdrto in razorano je naše strankarsko življenje. Zatezanje krize in brezvpešnost prizadevanj kneza Windischgrätza kaže jasno, da pri nas ni mogoča prava parlamentarna večina. Take večine pa, kakoršno hočejo sestaviti vse tri naše velike „združene“ stranke, so mrtvorojna deteta. Mi nismo nikakor absolutno proti vsaki koaliciji, proti vsakemu združenju raznih strank. Ali te stranke morajo biti vsaj kolikor toliko sorodne v svojih oltjih; nikdar pa ne smemo zahtevati, da se družita ogenj in voda. Pri takem združenju mora — kakor je nedavno prav dobro

povedal neki graški konservativni list — ali ugasniti ogenj ali pa izpuhteti voda.

Stem pa nismo hoteli reči, da se knezu Windischgrätzu, ali pa komu drugemu, ne posreči sestaviti novo ministerstvo. Novo ministerstvo dobimo gotovo, morda že danes ali jutri. Dobimo je, ker je moramo dobiti, ker brez krmara ne more delovati državni mehanizem. Ministerska kriza se pač gotovo reši na ta ali oni način, ostane pa nam še vedno parlamentarna kriza, ostanejo nam obupno razmere mej strankami. Te krize ne odpravi nikdo, dokler se ne ugledajo stramine in ne izpolnijo prepadi, ki ločijo stranke, skupine in frakcije našega parlamenta. Ali je mogoče, da se to kedaj zgodi? Da, mogoče je! Zaupajoč dobremu geniusu države naše se nadejamo, da se to zgodi morda še poprej, nego se misli dandenes v obče. V ta namen pa se mora naš parlament postaviti na širšo podlago, osvežiti se mora novimi življi, katerih obsorja ne bodo motili krivi predsedki, kateri bodo umeli stari zgodovinski poklic države Habsburgov — biti zaščitnica vsem onim narodom, ki so po lastni volji in po pogodbah pribežali pod nje okrilje. Takih življenj trebamo, katerih jasni vid bode sposoben rešiti ono vprašanje, ki se skoro mora umakniti velikemu socialnemu vprašanju — ki bodo umeli povoljno rešiti narodno vprašanje. Potem še le mogle se bodo naše stranke razvrstiti na drugi zdravi podlagi, po političnih in parlamentarnih načelih.

Dotlej ostanejo brezvpešna vsa prizadevanja. Slep mora biti oni, ki meni, da je mogoč trajen obstanek take večine, — kakoršno dobimo sedaj najbrže, — ki ho prezirala vse avstrijsko slovanstvo. Slep bi moral biti oni, ki meni, da taka večina more povoljno rešiti pereče narodno vprašanje. Taka večina se sploh ne more lotiti velicij vprašanj, ker jej nedostaja zaslonbe mej narodi. Grof Taaffe,

in žnjim menda tudi drugi, so uvideli onemoglost sedanjega parlamenta, in po takem potrebo parlamenta, kateri bi bil pristni izraz volje narodov, volje širokih slojev. Uprav zato sodimo, da si je grof Taaffe stekel veliko zaslugo s tem, da je sprožil vprašanje volilne reforme, katera jedina nas more dovesti do zdravega parlamentarizma. In ker so se sedanje velike stranke upre tej plemeniti nakani bivšega ministerskega predsednika, povedalo so s tem vsemu svetu, da so nesposobne lotiti se velicij vprašanj, kakoršno je socialno vprašanje. Te stranke so dognale na sijajen način svoje obnemoglosti in nezposobnosti. Zatezati bi hotelo le, kar se več zatezati ne da rešitev narodnega in socialnega vprašanja. To je vsa njih državniška modrost.

Zrušile so staro zgradbo, a niso sposobne postaviti novo na podrtinah. De tega spoznanja priti je moral vsakdo, ki pazno sledi razvoj in zatezanje sedanje krize. A ravno v tem tičini je velik pomen!

Slovensko šolstvo v Istri.

Interpelacija posl. Spinčića in tovaršev do njeg. ekselence gospoda naučnega ministra v seji poslanske zbornice dne 27. oktobra 1893.

V Opatiji, v svetovnoznani Abbasi-i, v krajni občini Volosko in v okraju jednakega imena v Istri obstoji ljudska šola.

Isto je obiskovalo v šolskem letu 1890/91 64, v šolskem letu 1891/92 78 in v šolskem letu 1892/93 96 otrok; v tekočem letu pa jo obiskuje 106 otrok.

Do leta 1885 je bil na tej šoli učni jezik hrvatski. Z naredbo deželnega šolskega steta za Istro in Trst z dne 17. junija 1885 št. 615 se je zaukazalo, da se ta šola razdeli v dve vsoprednici — v jedno s hrvatskim, drugo z italijanskim

naj . . . Ah — naš gospod minister je res premilostljiv, da dopusti in trpi takšen narod! — rekel je najprej nekemu uradniku, ki je z orožniki vred privel vjetnike.

Slednjič prične lomiti jetnikom v nerazumljivi hrvaščini:

— Kaj menite vi, da so oblastnije tukaj zastonj? Kako ste se predraznili sklicati sestanek pred cerkvico? Ali ste prosili dovoljenja? Kaj ne znate, da zakon najstrože prepoveduje vsakoršne shode? In to ni bilo še dosti, ampak ste zvonili po strani — gotovo na upor! Da, to je zločin, to je punt. Potem še to pohujšanje, moliti pred cerkvico, prepevati pod odprtim nebom, uprav kakor luterani; prepevati pred cerkvijo, kakor pred gostilno. Oh — vi — pijani svet! Divjaki, zabiti narod, — no v Italiji ste pustili dobro ime — ha — ha — ha! Sedaj še-le vidim, kakošni ste. Jaz pa vendar nekaj storim iz vas. Jaz ne trpim tega; mari mislite, da je še vedno tako, kakor za časa vaših pijanih sodnikov. No — le počakajte!

Sedaj se je obrnil, poklical je aktivarja ali komisurja ter začel preiskavo.

— Jaz bi vas mogel vse v zapor poslati — pred ces. kr. sodišče, ali rajši

cesarja Ferdinanda — bril. Te redke in kratke brkice niso mogle zakriti debelih, skaženih, zmiraj mokrih ustnic, valed česar so mu Italijani govorili, ko je nekda služil v Lombardiji, da ima „il muso da flauto“ ali debelejše: „il muso di p . . . o“. — Rodil se je nekje v avstrijskih kronovinah, ter je tudi v Kranjski služil med Slovenci; v Hrvatsko ga je poslal minister Bach. Naravno je bilo, da ga v okraju nikdo ni mogel videti — on pa se svoje strani ni storil koraka, da se prikupi ljudstvu. Naprotno, že prvi mesec, ko je prišel v okraj, se je skoraj s slehernim prebivalcem sprl zaradi raznih odlokov, katere je vlačil iz prašnega arhiva kakor iz rokava — več za šport, kakor za potrebo. Za vsako in najmanjšo stvarico pisal je strašansko dolge zapisnike, sestavljal brezkončna poročila; po celo uro je premišljeval, ali bi kateremu dovolil nakupiti prah za puško ali ne; in to še potem, ko mu se je moralo predložiti kakih deset spričeval o moralnem in neuporniškem prositeljevem „karakteru“. Če je kudo prosil orožni list — tedaj pa je gotovo cele shode obdrževal. Oseba, ki so nosile „polno brado“, so bile absolutno izključene od takšnega dovoljenja.

Vsaki drugi dan so prihajali orožniki k njemu na „raport“ in ni bilo stvarice, za katero ne bi popraševal. Posebno in očitno ga je veselilo, ko je imel priložnost, da je proti komurkoli mogel pokazati vsemoč in vseznanje države, ali če je komu odbil kako prošnjo; najbolj pa, kedar je mogel koga kaznovati po patentu. Od veselja je zrastel, ko je povzdignjenim glasom rekel takemu nesrečniku: „Cesarska služba ne pozna ozirov — zakon je strog in neizprosljiv — paragraf je paragraf!“ Takrat se je postavil uprav pred vjetnike. Najprej jih je pogledal vse po vrsti se svojima motno-zelenima ali pa rjavima očesima, ki se prešinjevali same naočnike. Na sebi je ime zelen — že popolnoma prebledel „amtsrok“ z velikim zlatim ovratnikom in še višjim ornim, nekoliko krat okolo vratu omotanim zavratnikom, izza katerega so od vsake strani molili proti velikima ušesoma trdi „fatermerderi“. Obraz se mu je bil napuhnjal še bolj kakor navadno.

— Hm! — Hm! — zglasi se čez nekoliko časa. Torej, to so vsi puntarji — in tud to dekle, ki je še tako mlado in vendar že tako pokvarjeno; — ah, to je strašen narod — to so divjaki — in te

PODLISTEK.

Tri povesti brez naslova.

Hrvatski epikal Ksaverij Šandor-Gjalski.

Prva povest.

(1848—1855)

(Dalje).

Magdica je obledela ter se vsa tresla jokajoč. V enomer je mislila mej potjo, kako to more biti, da ž njo tako barantajo, ko je vender hči očeta, ki je na bojnem polju zgubil svojo glavo.

V pisarni so jih najprej sprejeli vsakovrstni pisarji, pisarčiči in „amtsdienerji“. Potem jih je jeden njih odvel v drugo sobo; odtod so jih odpravili v tretjo, kamor je kmalu prišel tudi ces. kr. okrajni glavar.

Bil je to človek srednje postave, niti suh niti debel; imel je redke lase, ki niso bili ne črni, ne plavkasti, ne rudeči in ne rjavi; ozko čelo mu je bilo upognjeno proti temenu, obraz pa mu je bil napuhjen in jako sumnjive rudečkaste barve. „Cesarske brade“ ni nosil, ker mu ni rastla; tudi brke so mu zrastle ščetinasto pod ravnim, debelim nosom. Brkam se je poznalo še sedaj, da jih je popred — za

uñnim jezikom — ter da je poučevati posebej v jedni in drugi.

Tej ne le nepotrebni, ampak tudi v zakonu neutemeljeni odredbi — kajti v šoli je bilo le 10 otrok, ki so govorili tudi italijanski in jih je tudi danes samo 12 (dvanajst) — je posledica ta, da niti ne moremo govoriti o kakem pravem vspehu šole v Opatiji; in sicer z jedne strani zato ne, ker se v italijansko vsoprednico vpisujejo otroci, kateri ne umejo učnega jezika, in z drugi strani zato, ker je odmerjeno premalo ur za poučevanje v obeh vsoprednicah, in se jih tudi več odmeriti ne more pri jedni sami učni sili.

Za vsako vsoprednico je odločenih 15 ur pouka, in sicer po 2 (dve) za veronauk in po 13 za ostale učne predmete. Teh 13 ur so jednako razvrščene v obeh vsoprednicah, tako, da odpadejo po 3 ure neposrednega pouka v tednu na prvi oddelek (prvo šolsko leto), po tri ure na drugi oddelek (drugo in tretje šolsko leto) in po 7 ur na tretji oddelek (četrto, peto in šesto šolsko leto). Ti otroci, ki uživajo po tri, reci tri ure na teden neposredni pouk in ravno toliko posredni pouk, ki obiskujejo šolo vsaki drugi dan po dve uri, ne morejo se niti od daleč vsemu temu priučiti, kar je predpisano v načrtih.

Da se odpravi ta nedostatek vsaj deloma, zgradila je davčna občina Opatijska, po nalogu c. k. okrajnega šolskega sveta, novo šolsko poslopje s potroškom 24.000 goldinarjev, z dvema šolskimi sobama in dvema stanovanji za učitelja. Zajedno je naprosila šolsko oblast, naj se sistemizuje še druga učna moč.

Potem, ko je polovica tega šolskega poslopja stala prazna skozi jedno celo leto in se ni nič čulo o omenjeni sistemizaciji, obrnili so se tamošnji prebivalci — v skrbi za vzgojo svojih otrok — s prošnjo z dne 8. avgusta t. l. do c. k. deželnega šolskega sveta za Istro, katero prošnjo je predložila deputacija ad hoc lastnoročno predsedništvu c. kr. deželnega šolskega sveta v Trstu. V tej prošnji so prosili za sistemizovanje mesta za drugo učno silo, če mogoče jedno učiteljico, in pa za razveljavljenje naredbe deželnega šolskega sveta z dne 17. junija 1885, št. 615. Kajti za šolo, kakoršno zahteva ta naredba, ni priskrbljeno v učnih načrtih.

Omenjena deputacija se je vrnila iz Trsta brez posebnih nad in prebivalstvo Opatijsko mora gledati še nadalje, kako stoji prazna polovica šolskega poslopja, ter zadovoljevati se težkimi sroem s tem, da mora jeden del otrok obiskovati šolo vsaki drugi dan po dve uri.

Ako bi bil na tej šoli jeden sam učni jezik, hrvatski, ki je materini in občevalni jezik veliki večini šolskih otrok,

storim vse to doma — kajti bode boljše. Ha — ha — ha! nasmehnil se je slobno.

Magdica je prišla nekoliko k sebi. Zbravši vso svojo moč prične drhtečim razdraženim glasom:

— Prosimo, svetlo gospodo, nismo mi krivi. Cerkev ljubimo; stoletja že molí naš narod v njej Boga — še tedaj, ko je branil ves krščanski svet pred Turkom. Tudi cerkva je dala v poslednji vojski, ki je branila cesarja, vse svoje premoženje, in jaz sem zgubila očeta — zakaj torej, da se nas kaznuje, ko nismo nič krivi, in ko se nam je obljubilo, da bomo obdarjeni.

— „Bos sogt si — bos sogt si?“ obrnil se je presenečeni glavar proti aktuvarju, bivšemu graničarskemu kapralu. Ta mu raztolmači po nemški Magdicine besede. Na to zakriči predstojnik:

— Oj, ti republikanka — ti ilirska puntarica, poglej — poglej, kakšne misli ima! Torej niste krivi? In delati proti odlokom predpostavljene oblastnije — to v tvoji glavi ni nič? No, le počakaj, kako pa ti je ime? Magdica Dragoslavić — Dragoslavić — aha — si že v moji knjigi, navdušena Ilirka — oče šel z banom v boj — dobro — dobro!

(Dalje prih.)

kakor je bilo do leta 1885, potem ne bi imeli pravice, pri številu učencev poslednjih treh šolskih let in zlasti pri poldnevem pouku, zahtevati sistemizovanja še jedne druge učne sile. Ker pa je šola po jeziku razdeljena v dve vsoprednici, in statoraj nastali dve šoli iz jedne, bi se bila morala nastaviti še jedna učna sila.

Z ozirom na vse to, tu povedano, vprašajo podpisani njegovo ekscelenco gospoda naučnega ministra:

„Je-li njegova ekscelenca pri volji, odrediti potrebno, da se odpravi pri narodni šoli v Opatiji obstoječi nedostatek, in sicer tako, da se razveljavi naredba deželnega šolskega sveta z dne 17. junija 1885, št. 615, ali pa da se sistemizuje mesto za drugo učno silo?“

Na Dunaju, dne 27. oktobra 1893. Spiničić. Dapar, Schneider, Formánek, dr. Kaizl, Svozil, Schlesinger, Seichert, dr. Sláma, Biankini, dr. Gessmann, Laginja, dr. Šil, Alfred Coronini, Březnovsky, dr. Schwarz, Hoch, Perić, Rozkošny, Purghart, dr. Brzorád.

Politični pregled.

Notranje deželo.

O krizi govorimo danes na prvem mestu.

Kalnoky na dopustu. Dne 8. t. m. začel je dopust ministra vnanjih poslov grofa Kalnokyja. Minister namerja uporabiti zlato svobodo v daljše popotovanje. Najprvo obrne se v Švico.

Česki ces. namestnik grof Thun vrnil se je dne 8. t. m. v Prago.

Ogrski ministerski predsednik baron Wekerle izjavil je dne 9. t. m. v poslanski zbornici, da predloži vlada najdalje v teku 14 dni zbornici potrjeni versko-politiški zakon o civilni poroki. To izjavo sprejel je z živahnim odobravanjem celó velik del opozicije.

Vnanje države.

V rimskih visokih krogih govori se, da se poroči italijanski kraljevič s sestro nemške cesarice, katera prestopi h katoliški veri. Službeno se objavi zaroka takoj, ko se snide parlament.

V Rimu umrl je dne 8. t. m. minister javnih del Genala v 51 letu svojega življenja. Pokojni je bil o svojem času garibaldinec; popotoval je malone po vsej Avstriji, posebno po Hrvatski in Slavoniji. Pogreb bil je včeraj na državne stroške.

Kakor ve javljati „Neue Fr. Pr.“ iz Berlina, prišlo so dobre vesti o pogajanju med ruskimi in nemškimi odposlaniki za trgovinsko pogodbo. Vred teh vestij se je takoj dvignila cena rubljev na berlinski borzi. Glasilo Caprivijevo „Norddeutsche“ potrjuje v posebnem članku te vesti in javlja, da je umaknila nemška vlada svoja zahtevanja glede znižanja carine in soglasja nastajajo samo še v nekaterih nebitvenih točkah. — Tudi avstro-ruska trgovinska pogodba napreduje dobro. Ruska vlada je izjavila, da želi doseči sporazumljenje.

Podadmiral Gervais, sedanji načelnik generalnega štaba francoske mornarice, je imenovan poveljnikom rezervnega sredozemskega brodovja francoskega. Svoje novo mesto nastopi z novim letom.

V francoski poslanski zbornici osnovalo je 25 poslancev novo socialistiško stranko, katera predloži prihodnji vladi zakonski načrt za popolno amnestijo vseh političkih, novinarskih in štrajkovskih kazencev.

V Albaniji pojavljajo se roparske čete Arnautov. Dne 5. t. m. napadli so Prizrend, glavno mesto pokrajine istega imena, pregnali turške vojake in zasedli mesto. (Prizrend šteje 40.000 prebivalcev, katerih polovica je mohamedancev, polovica pa katoliških in pravoslavnih kristjanov. Turška vlada pripravlja se na boj

proti tem ustaškim četam. Srbsko bogoslovno semenišče v Prizrendu so razdeljali in umorili arhimaandrita, razne profesorje in več gojencev.

Tudi Grška ima svojo ministersko krizo. Dne 9. t. m. vršila se je namreč volitev predsednika državnozbornice. Vladni kandidat Crestenidis, dobil je 50 glasov, protikandidat, pristis Trikupisov, pa 102 glasova. Ministerstvo dalo je vsled tega svojo ostavko, katero je kralj sprejel ter poveril Trikupisov sestavo novega ministerstva.

Iz Španijolake prihajajo dan na dan nova presenečenja. Dne 8. t. m. vrgli so anarhisti v glavnem gledališču „Lyceum“ v Barceloni pet bomb med gledalce, od katerih pa ste se razpočile na srečo le dve. 22 oseb je ubitih, 40 ranjenih! Redarstvo je pozaprló več anarhistov in odredilo strogo nadzorovanje ob francoski meji. — S tem dejanjem pokazali so anarhisti, da jim je le do mesarskega klanja, do terorizovanja vlade in prebivalstva, kajti to barbarstvo dejanje gotovo nima nikakoršnega političkega pomena. — Za ponesrečene v Santandru in za rodbino umrlih, podarila je kraljica-regentinja 40.000 frankov. Po najnovejših vestih je število ubitih nad 600 in ranjenih nad 1000. Škoda v mestu in v pristanišču je grozna, Ladija „Cabomachicago“ imela je 50 tonelat dinamita! Lahko si je toraj misliti grozovite posledke razpoka množine dinamita!

Brazilijanski uporniki nakupili so novih ladij. Isto tako storila je tudi Peixotava vlada. Admiral de Mello je odredil, da odplujejo ustaške ladije nasproti novo kupljenim vladnim in da jih uničijo, čim ostavijo pristanišča v zedinjenih državah severoamerikih.

Različne vesti.

Najnovejše vesti o krizi. Slednjič so se menda vendar sporazumeli, vsaj tako nam zatrjuje brzojav. Knezu Windischgrätzu se je baje posrečilo sestaviti novo koalicijsko ministerstvo. Imena bi bila nastopna: Windischgrätz predsedništvu, Bacquechem notranje, Pleaner finance, Schönborn pravosodje, Madeyski nauk, Falkenhayn poljedelstvo, Welsersheimb domobranstvo, Jaworski minister-krajan za Galicijo. Gledé ministerstva za trgovino ni še nič določenega, mislijo pa baje na grofa Wurmbbrandta. — Te vesti došle so danes, a dokler nimamo ofiojelnega potrdila, moramo biti pripravljeni na to, da danes ali jutri čujemo zopet druga imena. Do previdnosti nas sili posebno okolnost, da ofiojzni „Triester Tagblatt“ ne ve povedati drugoga, nego, da je koalicijska misel storila mogočen korak naprej!

Pojasnilo naročnikom. Ker nam prihajajo od strani gv. naročnikov vprašanja, kaj pomeni višnjevi križ na nekaterih naslovih, pojasniti moramo, da tisti križi so posebna znamenja za ekspedicijo in da nimejo nikakega pomena za častite naročnike.

Knez Alfred Windischgrätz. Ker danes upira ves politički svet oči v tega moža, kateri menda sestavi novo koalicijsko ministerstvo, podajemo tu o njem nekoliko osebnih podatkov. Knez Alfred je vnuk mnogo spominjanega maršala kneza Alfrede Windischgrätzja (1786.—1862.) in nečak podmaršala Avgusta kneza Windischgrätzja in vojnega poveljnika v Lvovu, generala konjištva kneza Ljudevita Windischgrätzja. Rojen je dne 31. novembra 1851. v Pragi. Oče bil mu je knez Alfred (1819.—1876.), mati pa Hedviga princeza Lobkovitz (1829.—1852). Studiral je prava in dosegel doktorat; poleg tega je nadporočnik v domobranstvu in vitez zlatega runa. Dne 18. junija 1877. oženil se je na Dunaju s princeso Gabrijele Auerpergovo, rojeno dne 21. februarja 1855. Iz te

zveze ima petero otrok: jednega sina in četiri hčere. Knez Windischgrätz pripada že po tradicijah svoje hiše konservativnemu veleplemstvu, stanuje na svojih posestvih Tachau na Češkem, v Pragi in na Dunaju. Češki veleposestniki volili so ga v češki deželni zbor, kjer se je posebno izical; položil pa je svoj mandat, ko se je razbila češka pogodba z Nemci. S tem postopanjem atekel si je simpatije Nemcev, kateri so ga predlani povzdignili jednoglasno na sedež predsednika avstrijske delegacije. V dobrem spominu je njegov razpor v delegacijah z delegatom Klaićem, vsled katerega je hotel Windischgrätz odstopiti, a ker mu je večina delegatov izrekla zaupnico, ostal je na svojem mestu.

Italijani o pokojni kneginji Hohenlohe. Prišla nam je slučajno v roke 304. letošnja številka benečanskega „L'Adriatico“, kateri piše o pokojni avstrijski kneginji med ostalim tole: „... Grofinja Tereza čutila in delovala je vsikdar v italijanskem duhu in ni dolgo tega, kar je rekla nekemu tržaškemu pisatelju „domače zgodovine“ doslovno: „ako bi mogla doživeti ta dan (združenje Trsta z Italijo. Ured.), umrla bi zadovoljna; toda po letu 1866. izgubila sem mnogo nadeje!“ ... Dalje omenja isti list: „Njeni otroci vzgojeni so popolnoma v italijanskem duhu ter jih moremo smatrati za naše sosedčane. Njim izrekamo naše sožaljenje“. — Pripomnimo k temu gorostanemu obrekovanju eminentno avstrijske plemenitaške rodbine, da prinaša to vest „L'Adriatico“ med saglavjem „Cose di Venezia“, kajti tudi Devin pripada pod „avstrijskim jarmom“ vzdihajočim zemljam, tudi Devin je „terra irredenta“. Povdarjamo še enkrat, da je to, kar piše italijanski list o pokojni kneginji, drzno obrekovanje, kateremu mi prav gotovo ne verujemo. Radovedni smo, kaj poreče k takemu italijanskemu sumničanju avstrijski komornik knez Hohenlohe-Schillingfürst, sin pokojne kneginje Tereze in bivši državni poslanec?

Odlikovanje. Vladni okrožni predsednik bosno-hercegovski Milutin Kukuljević pl. Sacci je imenovan velikim županom okrajev Belovar-Križ in mest Belovar Križ, Koprivnica in Ivanici.

O društvu Radogoju. Odbor „Radogoja“ nas prosi, da objavimo s ozirom na notico „O društvu Radogoju“ v 78. številki našega lista sledeče vrstice: Gospod pisatelj omenjene notice naj bode brez skrbi. Odbor je vse potrebno ukrenil in skrbi tudi strogo za to, da se vporablja podpora v smislu društvenih pravil — dobro. Imena gospodov poverjenikov v Gradcu in na Dunaju in drugih sotrudnikov so mu porok, da so interesi „Radogoja“ v dobrem varstvu.

Prošnja za slovenske šole v Trstu, vložena 26. novembra 1889. Ne alavni magistrat ne visoka vlada nista mislila pred štirimi leti, da je še slovensko prošnjo resna stvar. — Ta gospoda so računala tako-le: ti podpisani Slovenci (seveda podkupljeni, morda celo z rubljem) so kakor tice selivke — danes tukaj, jutri tam —, čez leto ni gotovo več slovenske dlake v Trstu. Tuhtali so nadalje ti modri možje: najbolje bo, da pustimo pšenico v klasje; ako je pravo zrno, dozori, ako pa ostane le ljujlika, jo koj požgemo. Da se jim je to posrečilo, to bi bil zatrobil čifutski „Piccolo“ na vse štiri vetrove: tržaških Slovencev ni, poskrili so se kakor miši. Slavna vlada si je mislila istotako: počakajmo — čez štiri leta, Bog ve, kedo bo še živ? A prešla so leta, a tržaški Slovenci so ostali in se še, ako Bog da, pomnožili. Podpisani očetje čakajo mirno, če tudi morda tu in tam stiskajo pest in škripljejo z zobmi — čakajo, da se usliši njih ponižna pa pravična prošnja; — čakajo, da se jim odpre tako zaželena slovenska šola v mestu Trstu.

Zdaj je prišel klic, da poizvedo, koliko nas je še živih (to je sila potrebno, ker nas nimajo nikjer zapisanih). A pri tem magistrat računa po svoje — in slavna vlada pa tudi. Toda, ako Bog dá, hoče tudi Slovenec napraviti svoj račun. Minoli teden se pričeli nositi vabila starišem — sicer polževo —, a magistratni sluge so bili prisiljeni, najti marsikoga proti njih lastni volji. Stariši so bili vabljeni k sv. Jakobu v slovensko — ne, v laško šolo. Gospod ces. kr. okrajni šolski nadzornik Henrik Zavagna posloval je kot vladni komisar in od nši strani sta bila kot delegata Jožef Žnidaršič in Matija Kolman.

Tem preiskavam služita v podlogo dva imenika prošilcev. Prvotni je od leta 1889, in le tisti, ki je podpisal to prvo prošnjo, ima zdaj pravico govoriti. Drugi list šteje podpise tistih starišev, ki so leta 1892. poslali rekurs na visoko ministerstvo. Ta rekurs so podpisali tudi prvi in še nekaj drugih — ti zadnji niso zdaj „gorzveti“, ker niso podpisali prvotne prošnje od leta 1889.

Nekaterim očetom le to ne gre v glavo, da, kedar pridejo pred komisijo, se jih noče pripoznati, češ, da je podpis s križem, a brez dotičnih prič. Ravno tisti stariši pa trdijo, da je vsak podpis potrjen z dvema pričema. — Zdaj smo na razpotju: ali so stariši grešili, ali je magistrat pri prepisu originala izpustil nekatere podpise, ker ni razumel slovenskih podpisov in potrdila prič; to sumnimo tem bolj, ker je n. pr. v drugi listi upisan tudi Žitko Franc, kar je gotova pomota, kajti ta je podpisan k večem kot prič.

Res, da tukaj je odločilno število otrok in ne starišev, vsekako pa želijo naši „odvrženi očetje“, predno se sklene protokol, povprašati pri vis. namestništvu, „kje je pomota“? Pravijo, da bo treba pregledati 700 podpisov! Le urno! Našim očetom priporočamo, da vsi pridejo in da vsak stori svojo narodno dolžnost. „Club“

Slovenska čitalnica v Trstu napravi v soboto, dne 18. oktobra 1893. ob 8^{1/2} uri zvečer prvi zabavni večer s petjem, igro in prosto zabavo v letošnji zimski sezoni. Ker se za ta večer obljubile najbolje in spretnejše moči svoje sodelovanje, ni dvomiti, da bo ta večer res zelo zabaven in da se zbere ta večer slovenski svet mnogobrojno v prostorih tukajšnje čitalnice. — Natančnejši vsopred priobčimo prihodnjic, opozarjamo pa že danes slavno občinstvo na omenjeni zabavni večer.

Za božičnico otroškega vrta sv. Cirila in Metoda poslal je neimenovani 20 kron radi zgubljenega stave s prijateljem Ivanom „Ljubljana-Trbiž“. — Na Sušaku pri Reki nabrala gospica Mariosa Perhavec prigodom imenitna gospe Margreiter 18 kron in 12 stotink.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti nabrala je vesela družba na dan sv. Justa v krčmi „Roj. pos. in konsumnega društva“ 5 gld. 30 kr. z namenom, da se rojanska župnija vpiše kot pokroviteljica; v isti namen je pridal nek Just 1 krono; 40 stotink pa nekdo v popravno računa mej njim in krčmarjem.

Mestni svet tržaški ima nočoj svojo XIV. javno sejo. O njej bomo poročali v prihodnji številki „Edinosti“.

Pokritje deficita. Vlada je konečno odgovorila na ukrepe mestnega sveta tržaškega v seji dne 24. julija t. l. gledé nasitenja vedno lačnega zrnja „deficita“. Dovoljeno se pomnožene doklade na vino, odbite pa doklade na pivo in na meso. S tem se pokrije primanjkljaj 300.000 gld., ostane pa nepokrita še lepa svotica 170.000 gld. Vlada svetuje mestni upravi, da kolikor možno štedi, a gospoda mestni očetji se preveč razvajeni metati denar skozi okno v nepotrebne svrhe. — Na vladni odlok sešel se je dne 8. t. m. finančni očeak v nujno sejo, a ni prišel do pametnega zaključka. O tem perečem vprašanju razpravljalo se bude torej tudi v današnji seji mestnega sveta.

— No, verujemo, da dela to vprašanje nekoliko preglavice našim „onorevoli“, a sedaj bodo morda vendar uvideli, da je še nekdo drugi na d njimi!

Iz Pazina smo prejeli od verodostojne strani dopis, kateri nam zatrjuje, da pritožbe v vesti „Iz Pazina“, priobčeni v 82. številki „Edinosti“ ter naperjeni proti tamošnji gospodičini poštni odpraviteljici, niso osnovane. Mi popravljamo drage volje dotično vest, vendar pa prosimo, da se je ne šteje nam v greh, kajti mi ne moremo biti povsodi in se moramo zanašati na resnicoljubje gg. dopisnikov. Zato se pa obračamo do gg. dopisnikov iskreno prošjo, da nam poročajo le resnico. Kakor radi odpiramo svoje predale opravičeni pritožbam proti javnim organom, tako moramo zahtevati, da se tem poslednjim ne dela krivica ne u t e m e l j e n i m i pritožbami.

Prav bi bilo, po geslu „svoji k svojim“, da podpiramo naše trgovce, posebno če so narodni. Izmed odličnih slovenskih trgovcev, kakor sta gg. Valenčič in Klémenc, bi pa želel priporočiti še dva druga, namreč: Kolmana, prodajalca jestvin, Via Rigutti št. 13 in Josipa Žnidaršiča, prodajalca oglja in drv, Via Carpison št. 2. — In ta dva zato, ker tako moško zastopata kot slovenska delegata že v drugi korist slovenskih šol v Trstu. Posebno našim gospodinjam ju toplo priporočamo.

Aglo na zlato v Srbiji poskočil je hkrati na 14 od sto. Ne ve se pravega vzroka tej finančni operaciji.

Železniški vozni listki v bodočnosti. Na Ogrskem sprožila se je misel odpraviti sedanje vozne listke na železnicah in uvesti — koleke, vsled česar ne bode „treba popotnikom gubiti mnogo časa in drenjati se pred železniškimi blagajnicami. Misel je ta-le: Po vseh tabakarnah prodajali se bodo neki uzorci (formulari) za 1/2 kr., na katere si napiše vsak sam postajo, od katere odpotuje in ime postaje, kamor hoče iti ter razred, v katerem se želi voziti. Po tabakarnah se bodo prodajali tudi posebni „železniški koleki“ od 25 do 75 kr. in od 1 do 5 gld. V tabakarnah dobivale se bodo tudi posebne knjižice, iz katerih je razvidna oddaljenost jedne postaje od druge in tej oddaljenosti primerna vozna cena. Za to ceno kupi se „železniških kolekov“, katere se pritisne na formular, se ga shrani in hajd ž njim naravnost v železniški voz. Tako n. pr. plača se z Dunaja v Pešto v II. razredu 7 gld. Kupi se zatorej 1 kolek za 2 in jednega za 5 gld., pritisne se ju na uzorec in stopi jednostavno na vlak. Ti koleki bodo nekako zarežani, da si odtrga polovico spremnik (konduktér), drugo polovico pa odda popotnik vratarju na licu mesta. Evo kontrole. Ogrsko trgovinsko ministerstvo namerja uvesti to novost že z novim letom 1894. — Koliko je naša južna železnica za madjarskimi državnimi železnicami!

Odličan Bošnjak. Dne 4. t. bila je na dunajskem vseučilišču slovenska promocija bosenskega dijaka Mandića „ab auspiciis imperatoris“. Ko mu je cesarski namestnik grof Kielmaunseg izročil cesarjev prstan, naglašal je v svojem govoru, da bodi ta prstan nov dokaz tesne zveze Bosnije z Avstrijo.

Vreme. Že nekoliko dni razsaja v Trstu „domača“ burja, da je joj. Da je stvar še prijetejša, prai rezek dež, kateri jemlje človeku skoraj vid. — Vseled silnega vetra razburjeno je bilo te dni morje tako, da je bil pomorski promet deloma ustavljen, deloma pa so prihajali parniki jako zakasneli. — Več ljudij ranilo se je po mestnih ulicah, ker jih je prevrnila burja, vendar pa o večji nesreči do sedaj ni slišati. Včeraj in danes burja sicer ni več tako silna, vendar je vreme še vedno zelo neprijetno.

Opozorjenje. Tržaške Slovence, osobito posestnike in trgovce, opozarjamo posebno na današnji oglas „Mladenčič“. Dotičnik bi se poprijel vsakršnega dela in bi se zadovoljil z najskromnejšo plačico.

Prigodnji občni zbor „Legu“ bođe o binškošnih praznikih v Gorici. Goriški goreči „rodoljubje“ se že v naprej veselè „narodnih praznikov“.

Osnovne šole v Gradiški morale so se zapreti po višjem ukazu zbok kužne otroške bolezni.

Avstrijsko vojno brodovje priplulo je dne 9. t. m. pod poveljništvom kontreadmirala nadvojvode Karla Štefana pred Mali Lošinj.

Preklicana prepoved. Včerajšnji službeni list madjarski javlja, da je vlada preklicala prepoved izvažanja krme iz Ogrske.

Mišna preiskava. Dne 8. t. m. preiskovalo je redarstvo stanovanje 30-letnega Josipa Roviga-Hischia iz Trsta, v hiši št. 4 ulice Rihorgo in 30-letnega Jurija Petricha v hiši št. 2 ulice Pullini. Zaprli so oba, ker sta sumljiva baje anarhičnega rovanja. Istega dne zaprli so v Miljah orožniki po hišni preiskavi 30-letnega kotlarja Alojzija Bavčerja.

Ponesrečeni vojak, Anton Ban iz Lokve, katerega je tovarni vlak dne 16. oktobra blizu postaje pri sv. Andreju tako grozovito razmesaril, umrl je dne 8. t. m. v tržaški vojaški bolnici. Nesrečnežu operirali so v drugič levo nogo, ker se je pojavil rak in ta operacija prinesla mu je toli žaljivo smrt. Nesrečnež je izjavil, da je padel po naključju pod vlak in da ni mislil na samomor.

Nesreča. 34-letni minér Alojzij Cecati upalil je dne 9. t. m. v Carpanu nabito mino. V nesrečo razpošlo se je streljivo prenglo in plamen je nesrečnemu minerju popolnoma izpalil levo oko. Odvedli so ga v tržaško bolnico.

Sodnijsko. 15-letni Josip Lavrenčič in 14-letni Adolf Kaibel, oba iz Trsta, obsojena sta radi tatvine vsak na 6 tednov ječe. — Radi tatvine dobil je 25-letni težak Jernej Smelja iz Trsta 4 meseca težke ječe. — 48-letnemu težaku Ivanu Mahničiu iz Postojine je prisojeno dva meseca ječe radi javnega nasilstva.

Semenj v Lokvi, kateri se je imel vršiti dne 9. t. m., preložen je z dovoljenjem tržaškega namestništva na 15. t. m.

Ljubljanski zvon. Vsebinska 11. zvezka: 1. Trošan: Ivan Kacijanar. 2. Rádinski: Jutro. 3. Nejaz Nemoigren: Abadon, bajka za starce (dalje). 4. Dr. S. Šubio: Pogubni valik svetá (dalje). 5. Rástislav: Pri vinu. 6. M. Cilenšek: Kakó se branijo rastline nepoklicanih gostov (dalje). 7. L. Habétov: Kaj zalivaš, dékle, roži? 8. E. Lah: O pomenu naših krajevnihih imen (konec). 9. y.: Studenec. 10. Miroljub: Stara povest. 11. Janko Kersnik: Jara gospóda, povest (dalje). 12. Miroljub: Móz slovó. 13. M. Valjavec: K drugemu sešitku slovenskone-mškega slovarja Wolfovega (dalje). 14. V. Bežek: Prinos k slovenskemu knjištvu (dalje). 15. Književna poročila: V. L. P.: O jeziku Prešérnovem (dalje). 16. Listek: Družba sv. Mohorja. — Slovenska knjižnica. — Trtna už in trtojeja. — Nova slovenska opera. — Prešérnove poezije v cirilici. — Nov slovenski list v Ameriki. — Slovensko gledališče. — Hrvaško-slovenska pesmarica. — Dva Aškerčevi pesmi v nemškem prevodu. — Nov domač umetnik. — Matica Hrvaška. — Milje i Omilje. — Goethejev „Faust“ v hrvaškem prevodu. — Urota Zrinsko-Frankopanska. — Znameniti grobovi. — Listniea.

„Dom in svet“. Vsebinska XI. zvezka: 1. Jurij Grabrijan, spisal Ivan Lavrenčič. 2. Tade Smičiklas, spisal V. C. 3. Na prvi listopadov večer, zložil J. O. Golobov. 4. Iz nove dóbe, spisal Ivan Sovrán. 5. Joannea studiosus, spisal Podgoričan. 6. Jesenska, zložil A. Medved. 7. Poslednji cvet, zložil A. Medved. 8. Očetu ob smrti, zložil A. Medved. 9. Kranj, értice, sestavil dr. I. Mauring. 10. Iz Novega Mesta v Bosno, piše dr. Josip Marinko. 11. Na veke svečenik. (Novomašniku dr. Fr. U.), zložil Mihael Opeka. 12. Na jutrovem, potopisne in narodopisne értice, spisal dr. Fr. L.

13. Slovstvo. — Slovensko slovstvo: Slovenska slovstvena čitanka za sedmi in osmi razred srednjih šol, sestavil dr. Jakob Sket, c. kr. profesor. — Zgodovina Dobrovske fare pri Ljubljani, spisal Anton Lesjak. — Krojni vzorci, spisal in izdal Matija Kunc. — Hrvaško slovstvo: Slike iz občega zemljepisa, napisao dr. Ivan Hoič. — Češko slovstvo: Nekaj értic o novejših pojavih. 14. Razne stvari.

Narodno-gospodarske zadeve.

Kake trte naj sadimo? Kedar naj obrezujemo trte?

Vinogradarstvo peša v naših krajih od dne do dne, posebno pa v okolici tržaški. Vendar je pa še mnogo okoličanskih kmetov, kateri si množe svoje vinograde z novimi nasadi ali pa prenovljajo starejše se sajenjem novih trt. Tem bi tedaj veljale te-le vrstice.

Kakor znano, pokazala se je tudi v naših krajih trtna už ter je začela svoj pogubonosni poklic. Ni se še razširila posebno, ali bati se je vendar, da nam opustoši v malo letih prelepe naše vinograde, kajti, kjer se vgnezdi ta mrčes, ne izgine več, dokler ne pokonča sleherne trtice.

Ker pa naše domače trte ne žive dolgo, ako so zajé ta mrčes v njihove korenine ter jim izsesa sok, začelo so se saditi ameriškanske trte, katero res lepo rastejo vzlic trtni už. Sok koronin ameriškanskih trti je namreč veliko grenkejši od onega domačih trti in iz toga si razlagamo tudi, zakaj ne ljubi trtna už soka ameriškanskih trti in zakaj da rastejo vsejedno prav lepo.

Svetovati bi bilo radi tega, da ne zasajate več svojih vinogradov z domačimi trtami, ampak, da se obrnete do umnih in skušenih mož s prošnjo, da vam svetujejo, kake vrsti ameriškanskih trti se ima saditi in kako je z istimi ravnati. Gotovo brezpotrebno bi bilo sajenje domačih trti, kajti, ko pride čas, da bi rodile, začele bi že pomirati.

Pobrali ste, hvala Bogu, svoj vinski pridelok ter ga pospravili. Zopet vas čaka delo pri trtah, to je gnojenje in obrezovanje v nje. Ni sicer navada v naših krajih, da se gnoje trte in obrezujejo jeseni, koj po trgatvi, ali vendar bilo bi to pri nas priporočila vredno. Spomladi nakopiči se vam mnogo drugih poljskih del in tedaj nimate toliko časa na razpolago, kakor sedaj.

Obrezujte posebno one vinograde, kateri leže v zavečju, do katerih ne more tako hudi mraz! Posebno vam priporočam obrezovati jeseni iste trte, kojih rast je bila v prejšnjih letih šibka, in so le malo pogušale in rodile; kajti slabo je, ako režete enake trte spomladi, posebno če so že sočne, kar pomenja veliko slabenje trti.

Držite se tega mojega nasveta! Drugi krat kaj več o čem drugem.

A. S. Fojačov.

RAZSTAVA mêblev in tapecarij

Via Torrente št. 32, I. nadstropje.

Velika izbér finih in navadnih mêblev. Različna uprava za kompletne sobe. Množica cvetličja in priprav za tapetiranje. Krasne kredence, mize in stoli.

Velika zaloga družih mêblev. Množina kupčij priča o kakovosti in o cenah.

Kdor nakupi za 100 gld., dobi jeden umetnostni predmet v darilo.

Odprta od 7. zjut. do 6. ure zveč. Za dežele zaboji brezplačno.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je otvoril svojo

„OSMICO“

v kateri se toči izvrsten domači refošk in belo vino lastnega pridelka ter se priporoca za mnogobrojen obisk.

Rejan, 11. listopada 1893.

Josip Piščanec.

PREŠERNOVE POEZIJE

v kirilici

dobivajo se v tiskarni Dolene v Trstu, in sicer:

- a) prvi snopič: „Pesmi“ po deset,
b) drugi snopič: „Balade, romance in legende po petnajst novičev izvod. Obe knjižici ste jako prikladni za darove učeči se mladini.

V gostilni

„All' Antico Moro“
via Solitario št. 12

prodaja podpisani izvrstna vina iz prvih vipavskih in prvaških vinogradov in sicer:

Bordeaux	po 40 nč. liter
Modra frankinja	32
Rizling	32
Istersko (Salvore)	28

Kot pristen Slovenec priporočam se slavnemu občinstvu po geslu: „Svoji k svojim!“

Anton Vodopivec,
gostilničar.

8-1

Mladenič,

zmožen slovenskega, nemškega, hrvatskega in deloma tudi italijanskega jezika toliko v pisavi, kolikor v govoru, išče kakoršnekoli službe. Blagohotne ponudbe naj se dopošljejo uredništvu „Edinosti“.

Oglas.

Podpisano županstvo naznanja, da je bil **semenj**, kateri se je imel obdržavati v Lokvi dne 9. t. m., **preložen** z dovoljenjem vis. c. kr. namestništva v Trstu na dan **15. t. m.** V Lokvi, dne 9. novembra 1893.

Županstvo.

3 do 4000

amerikanskih trt prve vrste ima na prodaj **Martin Košuta v sv. Križu** h. št. 26. 4-8

Jako zanimivo!!

Z htevatje zanimivi katalog veleznimivih knjig in slik proti vpošiljavi 15 nč. v poštini znamkah.

Fischer & Co., založništvo,
Amsterdam (Holandija), 10-10

C. kr. dvorna lekarna

Ivana Mizzana

VIA CAVANA V TRSTU.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel gori omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta Vlach-Minussija, priporočajoč se najtopleje in obljubljujoč natančno postrežbo z umerjenimi cenami. Glanom Delalskega pedopnega društva pa naznanja še posebej, da mu je odbor istega dovolil sprejemati recepte od njih v slučaju, ako njim takšne društva zdravnik predpiše. Za slučajne lekarske potrebe se priporoča.

104-16 Ivan Mizzan.

KDOR NE VERUJE

naj pride pogledat, da se prepriča o resnici.

Cene so

znatno znižane in nejsolidnejše blago, n. pr.: blago za moške obleke, majo, veliki in mali ogrtači za zimo, barhant (frstajn) raznih vrst, platno, kotonina, musolin in razni drugi manufakturni izdelki pri

T. Vidrichu,

Corso, 15. 104-15

Se rabi 40 let v mnogih hlevih, kadar krave ne marajo jesti, kadar imajo slabo prebavo, v srhu zboljšanja mleka in da krave dajo več mleka. (H. B.)

KWIZDIN
Korneuburški
redilni prašek za živino
osebito konje, rogato živino in ovce.
Cena škatlji 70 kr., polovici škatlji 35 kr.
Dobiva se v lekarnah in drogerijah Avstro-Ogrske.
GLAVNA ZALOGA:
Fr. Iv. Kwizda
c. in kr. avstr. in kr. rum. dv. založnik,
okrožni lekar Korneuburg, Dunaj.

Poziti je na zgornjo varstveno znamko in zahtevati izrecno
Kwizdin Korneuburški redilni prašek za živino.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Zdravnik 48-5
Dr. M. Lukšič - Nizetič
ordinira od 3-4 popol.
via Madonna del Mare 2. II.
(V slučaju potrebe tudi po noči).

Gostilna „Alla Città di Vienna“ 2 Piazza Caserma
(zraven Tiskarne Dolene) prodaja najboljša kvačka in isterska vina I. kakovosti in graško pivo. Izborna kuhinja sprejemlje naročila tudi za kosila in večerje. Imenovana vina morejo dobiti tudi družine na dom, in sicer ne izpod 28 litrov, po nastopni ceni: Teran iz Auberja po 42 nč in najboljša isterska vina po 28 nč. — Za obila naročila se priporoča **Ant. Brovedani**, 101-23

Vsled odprave trž. proste luke so carine proste za Istro, Kranjsko, Koroško, Hrvatsko, Dalmacijo in Bosno-Hercegovino
nepremočljive plahte
Alojzija Zuculin v Trstu

Tovarna nepremočljivih belih in črnih plah za vozove, vagona, za robo na obrežjih, ladije, parnike in polja; pogrinjal za konje in dežnih plaščev.

ZALOGA

tkanin za jadra, sedlarje in tapetarje, dvojniki (tralicci), jute za žaklje in omote, opasniki, vrvi in špaga.

Zastop in glavna zaloga astfaltskih lepenk za hišne strehe, strešnike, klanico, hleve itd.

Izolatorji za temelje in kocke iz asfalta.

Izdelovalnica in prodajalnica zastav.

Luigi Zuculin
12-3 v Trstu
via Ghega 2, hiša Brunner

Alojzij Suppanz
urar, Corso št. 39. 96-104
Prodaja in popravlja ure.

DROGERIJA
na debelo in drobno
G. B. ANGELI
TRST
Corso, Piazza delle Legna 1.
Odlikovana tovarna čopičev.
Velika zaloga oljnatih bžev, lastni izdelek. Lak za kočije z Angleškega, iz Francije, Nemčije itd. Velika zaloga finih barv (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkete in pode.
Mineralne vode
iz najbolj znanih vrelcev
kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt. 104-24

Dominik Lušin
v Kopru
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstne lesenine, kakor:
trame, žagance, morale, dile, pa tudi opeko, apno, pesek itd.
Naročila izvršujejo se točno in po najnižji ceni. 104-7

Jak. Klemenc

TRST

Via S. Antonio št. 1.

priporoča častitim svojim odjemnikom in slavnemu občinstvu

novo prispelo blago za moške in ženske obleke, volnene robe in pletene zavratnike, spodnje kitlje pletene in iz štofa, ogrinjala iz flanel, barhent beli, sivi in raznobarvan, majo, spodnje hlače iz volne in kotonine, nogovice volnene in iz kotonine, rokavice, flanel za obleke, srajce bele in v raznih barvah, ovratnike, zapestnice, židane zavratnike za moške, dežnike, židane robe, čepice, volnene komaše, volno za nogovice, kožuho vino in mufe, kakor tudi vse ostale predmete za pouk v ročnih delih v šolah po najnižjih cenah. Pri vseh naročbah zagotavlja tačno in pošteno postrežbo. 49

Najbolje sredstvo
proti kašlju in hripavosti, kakor tudi proti vsem drugim boleznim dihalnih organov so
PASTILJE
antikataralične iz kotrama,
prirejene po lekarju
G. Piccoli v Ljubljani.

Te blažilne in odvajajoče pastilje je priporočati vsakomur, posebno pa onim, kateri pri izvrševanju svojih dolžnosti potrebujejo čist in močan glas, n. pr. prepovednikom, učiteljem, pevcem itd. Cena eni škatljici 25 kr. — Naročbe se izvršujejo nemudoma proti povzetju. Zaloga v lekarnah: Leitenburg, Ravasini, Biasoletto, Serravallo in Praxmarer. 24-19

Oznanilo.
V pojasnilo obiskovalcem trga v Kobaridu ob zahvalnici daja podpisano županstvo naznanje, da se bo letošnji trg obdržaval
dne 20. novembra t. l.
Županstvo v Kobaridu,
dne 5. novembra 1893. 2-2

Škropilnice in žvepljalke za trte
inžinirja Živica,
mlini in stiskalnice za vino, sesalke ali pumpe za vsako rabo, cevi vsake vrste in pipe, motori (ali stroji za gonitev drugih strojev) na par in s petrolejem, kakor tudi raznovrstne druge stroje in vse za stroje potrebno se dobiva zmiraj v zalogi trdke
Schivitz & Comp.
(Živic in družb.)
V TRSTU — via Zonta 5 — V TRSTU.

Vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in prirejanje mošta iz sadja!
Mlatilnice, vitelji, trijeri, mlini za čiščenje žita, slamoreznice, samotvorni aparati proti peronospori, stiskalnice grozdja in oliv, stiskalnice sadja, mlini za sadje, potrebščine za kletarstvo, sesalke za vse potrebe, kakor tudi vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in izdelovanje vina iz sadja
prodaja v najboljši in najnovejši sestavi
IG. HELLER, DUNAJ,
22 Pratestrasse N. 78.
Centke z obilnimi podobami v hrvatskem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku zastoj in franko.
Najkulantnejši pogoji. — Jamčenje za dobro delo. — Pošil: se tudi na poskušnjo. Cene so zopet znižane. Prekupci dobijo visok rabat.

Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič.

Tiskarna Dolene v Trstu